

Przedpłata
wraz
z przesłką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy placu
Maryackim
l. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 10.

Dnia 22. Maja 1884.

XI. rocznik.

Treść: Lustracja Towarzystwa zaliczkowego w Rudkach. — Lustracja Towarzystwa zaliczkowego w Komarnie. — Ruch stowarzyszeń: Towarzystwo galicyjskiej kasy zaliczkowej we Lwowie. Wydział Związku stowarzyszeń. Bank zaliczkowy w Stanisławowie. — Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych za miesiąc kwiecień 1884.

Lustracja

Towarzystwa zaliczkowego w Rudkach.

Dnia 12. maja 1884. odbyłem lustrację związkowego towarzystwa pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe w Rudkach, stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką.“ Przy lustracji byli obecni ze strony Dyrekcji dotyczącego Towarzystwa p. Jan Piaskowski, ze strony Rady zawiadowczej p. Albin Rayski zastępca prezesa. Księga likwidacyjna wykazywała w dniu lustracji następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny: Udziały 13.695 zł. 12 ct., fundusz rezerwowy 2.394 zł. 4 ct., wkładki oszczędności 43.539 zł. 9 ct., długi towarzystwa 3.172 zł. 64 ct., odsetki 2.696 zł. 77 ct., saldo Banku krajowego 3.004 zł. 82 ct., niepodniesiona dywidenda z r. 1882. 610 zł. 8 ct., niepodniesiona dywidenda z r. 1883. 1.570 zł. 82 ct., razem 70.683 zł. 38 ct.

Stan czynny: Pożyczki 68.739 zł. 12 ct., koszta administracji 1.619 zł. 88 ct., ruchomości 100 zł., zaliczki procesowe 37 zł. 3 ct., kasa 187 zł. 35 ct., razem 70.683 zł. 38 ct.

Udziały w sumie 13.695 zł. 12 ct. w. a. pochodzą od 1.083 członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1883) wzrosła o 43. Wpłaty na udziały przez członków są czynione w stosunku po 50 ct. miesięcznie i bądź regularnie w tej wysokości wpłacane, bądź przy zaliczeniu pożyczki ściągane. Najwyższych udziałów po 100 zł. nie ma żaden z członków, zaś pomiędzy 50—60 zł. posiada członków 5, a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 8%. Nasuwa mi się uwaga, że suma udziałów jest w sto-

sunku do kapitału obrotowego nieco za niską i byłoby pożądanem, aby zamożniejsi członkowie uzupełnili swe udziały do maksymalnej wysokości, która i tak nie jest znaczną, wynosi bowiem 100 zł.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego, które wynosi 1 zł. oraz z czystego zysku corocznie wydzielanego i wynosi obecnie 17.4% udziałów a ulokowany jest w obrocie, nie bywa jednak oprocentowany.

Wkładki oszczędności w sumie 43.539 zł. 9 ct. pochodzą od 168 stron w granicach od 1 zł. do 5.000 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżej 500 zł. było od 21 stron. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem 59 numerów od instytucji publicznych, a mianowicie fundusze: gminne, Rady powiatowej, Towarzystwa oficyalistów prywatnych, ubogich, oddziału Towarzystwa gospodarczego, czytelnicy, komitetu parafialnego, emerytalny urzędników Rady powiatowej, ubogiej młodzieży szkolnej, spółki handlu skór, szkolne, straży ogniowej i t. p.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 6% rocznie a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia: do kwoty 50 zł. żąda się 7 dni wypowiedzenia, do 100 zł. 14 dn., do 200 zł. 21 dn., do 300 zł. 28 dn., do 400 zł. 35 dn., do 500 zł. i wyżej 42 dni. Obecnie jednak przyjmuje Dyrekcja znaczniejsze wkładki pod warunkiem, że takowe w razie podjęcia będą przynajmniej na pół roku naprzód wypowiedziane. Sposób obliczania odsetek znalazłem zupełnie prawidłowy.

Ewidencja wydawanych przez Dyrekcją książeczek oszczędności prowadzi się w ten sposób, że wydana książeczka otrzymuje swoje konto w księdze wkładek oszczędności.

Wycofane książeczki oszczędności unieważnia się przecinaniem i przechowuje pod zamknięciem.

Długi Towarzystwa w sumie 3.172 zł. 64 ct. pochodziły od: Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie (na weksel dep. 5%) 500 zł., Gal. kasy oszczędności (na weksle 5%) 2.000 zł., Towarzystwa zaliczkowego w Samborze (na rachunek bież. 7%) 672 zł. 64 ct., razem jak wyżej 3.172 zł. 64 ct., oprócz tego dotacya Banku krajowego 3.004 zł. 82 ct.

Towarzystwo wywiązuje się ze swoich zobowiązań punktualnie. Weksli Towarzystwo niereeskontuje.

Saldo odsetek: wynosiło 2.696 zł. 77 ct., czyli w przychodzie 3.861 zł. 50 ct. w rozchodzie 1.164 zł. 73 ct. Towarzystwo pobiera od pożyczek udzielanych członkom 8½%, i na administracyą ½%, a nadto w razie zwłoki prowizyą po 1½%, łącznie 10%.

Odsetki obliczają się stronom od pożyczek ratalnych z uwzględnieniem spłaty rat tak, że od 100 zł. mających być spłaconymi w ratach miesięcznych w ciągu roku, płaci dłużnik z góry 4 zł. 61 ct., w ratach kwartalnych 5 zł. 32 ct., a półrocznych 6 zł. 38 ct. Prowizya zwłoki oblicza się w ten sposób, że za spóźnioną ratę do 7 dni nie pobiera się żadnego procentu, zaś po nad ten termin, dokładnie podług ilości dni. Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 1.038 zł. 82 ct., czyli 1.63% kapitału wypożyczonego.

Podnieść mi wypada, że zaległość ta powstała wskutek ogólnego nieurodzaju w roku ubiegłym a nadto wskutek gradu jaki jedną część tutejszej okolicy nawiedził. Znaczna część tych zaległych procentów wpłynęła już w roku bieżącym do kasy Towarzystwa.

Pożyczki w sumie 68.739 zł. 12 ct. składają się z 1.180 pożyczki.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 5 zł. do 500 zł. na następujące obligi dłużne: przeważnie na skrypty dłużne z zastosowaniem postępowania drobiazgowego, mniej na akty notaryalne a wyjątkowo na weksle, i na spłaty miesięczne, kwartalne, półroczne i za rok.

Pod względem formalnym znalazłem wszystkie dokumenty prawidłowo wystawione.

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walerami jest następująca: w kasie ogniotrwałej, od której klucz znajduje się w rękę kasyera i kontrolora.

Towarzystwo udziela pożyczek w ten sposób, że jeden z członków Dyrekcyi zapisuje uchwałę na podaniu, za zgodą drugiego członka. Posiedzeń Dyrekcyi nie odbywa.

Ingerencyi Rady nadzorczej przy udzielaniu pożyczek nie ma żadnej.

Spłaty pożyczek odbywają się dość prawidłowo.

Według ostatniego bilansu wynosiły zaległości 24.666 zł 30 ct. na stan pożyczek 63.326 zł. 93 ct. czyli 38.95%. Zaskarżonych pożyczki jest 18, ze sumą 1.040 zł. 65 ct., z czego wszystkie pożyczki są dostatecznie zabezpieczone.

Syndykem Towarzystwa jest p. Kazimierz Kurek c. k. notaryusz. Stosunek Towarzystwa do syndyka jest następujący: otrzymane skrypty do zaskarżenia poświęcają w osobnej księdze i pobiera kosztą przez sąd przyznane; na terminach staje członek Dyrekcyi.

Ewidencyą spraw procesowych utrzymuje się w osobnej księdze.

W ogóle co do pożyczek, według szczegółowych informacji które zaciągnąłem, zaznaczyć muszę, że są dostatecznie zabezpieczone, gdyż udzielane w mniejszych kwotach przeważnie rolnikom, za przystąpieniem do skryptu dwóch ręczycieli.

Kosztą administracyi wynosiły w r. 1883 1.594 zł. 32 ct. Lokal bezpłatnie przez Radę powiatową udzielony; płace 2 dyrektorów 960 zł. rocznie; płaca 1 urzędnika 240 zł. rocznie; podatki 70 zł. 59 ct.: reszta wydatków w sumie 350 zł. 73 ct., wynoszą kosztą kancelaryjne, prenumerata czasopism, należytość dla Związku stowarzyszeń i t. p.

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowej wykazywała 187 zł. 35 ct. w. a. zliczyłem szczegółowo i znalazłem w porządku.

Co do innych pożyczki bilansowych i kasowych, jak rachunek Banku krajowego znalazłem, że poszczególne konta ksiąg pomocniczych, zgadzają się w zupełności z księgą likwidacyjną.

Biuro Towarzystwa znajduje się przy Radzie powiatowej w domu murowanym i zajmuje 3 ubikacje obszerne, dogodne i odpowiednie.

Protokoły Rady zawiadowczej są spisywane dokładnie, posiedzeń dyrekcyi nie odbywa, załatwia tylko sprawy uwidoczniając uchwałę na podaniu; registratura, akta i korespondencya w porządku.

Szczegółowe spostrzeżenie. Towarzystwo używa opinii bardzo dobrej i cieszy się życzliwością kilku okolicznych obywateli, znanych z żywego udziału w sprawach publicznych, którzy czuwają nad rozwojem stowarzyszenia, zaś stale urzędujący członkowie Dyrekcyi pp. Piotr Zbrożek i Jan Piaskowski oddani są całą duszą sprawom stowarzyszenia.

W Rudkach, dnia 12. maja 1884.

W. Terenkoczy,
sekretarz Związku stowarzyszeń.

Lustracja

Towarzystwa zaliczkowego w Komarnie.

Dnia 13. maja 1884 odbyłem lustrację związkowego towarzystwa pod firmą „Towarzystwo zaliczkowe w Komarnie, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką. Przy lustracji byli obecni ze strony Dyrekcji dotyczącego Towarzystwa pp. Antoni Górski dyrektor, Michał Utrysko kasyer i ks. Antoni Baczyński kontrolor. Dnia następnego odbyło się posiedzenie rady nadzorczej, której zdałem sprawę z odbytej rewizji i udzieliłem wskazówek do postępowania na przyszłość. Księga likwidacyjna wykazywała w dniu lustracji następujący stan majątkowy (bilans surowy):

Stan bierny: udziały 12.693 zł. 19 ct., fundusz rezerwowy 2.164 zł. 60 ct., wkładki oszczędn. 52.245 zł. 10 ct., długi towarzystwa 500 zł., odsetki 3.155 zł. 78 ct., rezerwa podatkowa 765 zł. 53 ct., dywidenda niepodniesiona z r. 1882. 673 zł. 13 ct., zysk z r. 1883 1.402 zł. 35 ct., razem 73.599 zł. 68 ct.

Stan czynny: Pożyczki 72.943 zł. 13 ct., koszta administracji 170 zł. 86 ct., inwentarz 52 zł. 64 ct., koszta sporu 4 zł. 82 ct., kasa 428 zł. 23 ct., razem 73.599 zł. 68 ct.

Udziały: w sumie 12.693 zł. 19 ct. w. a. pochodzą od 1.273 członków, których liczba od ostatniego zamknięcia rachunkowego (1883) wzrosła o 20. Wpłaty na udziały przez członków są należyte. Najwyższy udział 100 zł. posiada 1 członek, a dywidendę płaciło Towarzystwo w ostatnich trzech latach po 10%. Nasuwa mi się uwaga, że udziały są za małe w stosunku do kapitałów obcych a łatwo mogłyby wzrastać przez corocznie dopisywaną dywidendę, którą dyrekcja utrzymuje w ciągłej ewidencji wypłacając takową na każde żądanie członka.

Fundusz rezerwowy powstaje z wpisowego po 50 ct., oraz z czystego zysku w stosunku 10% corocznie wydzielonego, niemniej z oprocentowania po 6% a wynosi obecnie 17% udziałów i ulokowany jest w obrocie.

Wkładki oszczędności w sumie 52.245 zł. 10 ct. pochodzą od 161 stron w granicach od 50 ct. do 1.000 zł. Najwyższych wkładek w kwotach powyżej 500 zł. było od 39 stron. Między właścicielami książeczek oszczędności znalazłem 27 numerów od instytucji publicznych, a mianowicie fundusze: cerkiewne, skarbu komarzańskiego, czytelnicy ludowej, straży ogniowej, bractwa obrz. łac., urzędu parafialnego, ubogich, fundacyjne, c. k. Starostwa, gminne, konkurencyjne itp.

Towarzystwo oprocentowuje wkładki oszczędności po 6% rocznie a nadto praktykuje następujące przy wypłacie zastrzeżenia: do kwoty 50 zł. żąda się wypowiedzenia 7 dni, do 100 zł. 14 dni, do 200 zł. 21 dni, do 300 zł. 28 dni, do 400 zł. 35 dni, do 1.000 zł. 42 dni. Sposób obliczania odsetek znalazłem prawidłowy.

Ewidencja wydawanych przez Dyrekcją książeczek oszczędności prowadzi się w ten sposób, że każda wkładka wpisywaną bywa natychmiast na osobnym koncie w księdze wkładek oszczędności.

Wycofane książeczki oszczędności przechowuje się pod zamknięciem, nie są jednak unieważniane, co natychmiast uczynić zaleciłem.

Dług towarzystwa w sumie 500 zł. pochodził od Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie na weksel 5%.

Saldo odsetek wynosiło 3.155 zł. 78 ct., czyli w przychodzie 4.099 zł. 26 ct., w rozchodzie 943 zł. 48 ct. Towarzystwo pobiera od pożyczek udzielanych członkom 7%, i 1% na koszta administracji a nadto w razie zwłoki prowizyą 5% łącznie 12%.

Odsetki obliczają się stronom od pożyczek ratalnych w ten sposób, że uwzględnia się spłatę ratalną a zatem od 100 zł. mających być spłaconymi w 12 ratach miesięcznych, opłaca dłużnik 4 zł. z góry. Pożyczek jednoterminowych Towarzystwo nie udziela. Prowizya zwłoki oblicza się od od dwóch do dwóch tygodni od zapadłej raty. Według ostatniego bilansu wynosiła prowizya zwłoki (odsetki należne, zaległe) w stanie czynnym 682 zł. 81 ct., czyli 0.94% kapitału wypożyczonego.

Pożyczki w sumie 72.943 zł. 13 ct. składają się z 1.078 pozycji.

Pożyczki udziela Towarzystwo w kwotach od 10 zł. do 600 zł. na następujące obligi dłużne: skrypty dłużne do postępowania drobiazgowego i akty notaryalne a na spłaty li tylko w miesięcznych ratach.

Pod względem formalnym znalazłem skrypty dłużne z małymi usterkami a mianowicie niektóre poświadczony tylko przez jednego świadka, zwłaszcza tam, gdzie dłużnika nieumiejącego pisać ktoś inny podpisał.

Sposób przechowywania i kontrola nad tymi walarami jest następująca: znajdują się w skrzyni żelaznej, pod kluczem dyrektora i kasyera.

Towarzystwo udziela pożyczek na posiedzeniach Dyrekcji bez podań pisemnych, które natychmiast wprodić zaleciłem.

Ingerencji Rady nadzorczej przy udzielaniu pożyczek nie było dotychczas żadnej, dopiero obecnie

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

St a n b i e r n y

Tow. zaliczkowe w	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. mająt.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności				Pożyczki zaciągnięte				Saldo rachunku Banku krajowego				
	Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	
Bełzie sp. poż.	11071	19	4011	46	448	50	56	43	3891	33			1600		
Białej St. poż. osz. Wzaj. p.	15099	19	49628	63	777	16	2222		48183	79	28615		6804	5600	29819
Birczy	15415	27	11113	86	1373	3	1203	75	11283	14	46106		13636	13542	46200
Bóbrce	6172	72	11699	46	517	50	2061	44	10146	52	9900		4850	3150	11600
Bołszowcach K. z.	3713	44	2488	79	64				2552	79	4930			200	4730
Brodach Cr. Ver.	73831	46	52092	67	22562	32	20929	16	53825	83	24941	32	7899	8409	24431
" Tow. kr. i zal.	42015	09	20451	04	19694	50	17318	34	22827	20	61047	53	7000	29452	38595
" Tow. esk. i kr.	32383	98	11227	18	26791	95	18385	84	19633	29	11550		5516	14946	2120
Brzeżanach T. kr.	11553	40	2530		5				2535		1530				1530
Busku T. kr.	50740	65	32460	04	7452	84	6313	89	33598	99	8321	72	2720	1350	9691
Cieszanowie	28268	79	40876	22	9101	33	3567	20	46410	35	5000				5000
Dąbrowej	72939	73							184259	88	20629	69	18388	36	186502
Delatynie B. zal.	9908	78	7834	26	3058		1191	52	9700	74	12899	56	4350	1270	15979
Dobromilu	13508	86	15408	60	613		1235	69	14785	91	1900				1900
Drohobyczu	26677	68	75615	80	2661	29	2379	61	75897	48	21952	35	2440	1977	22415
Drohobyczu Tow. oszcz. i kr.	44511	98	11234	79	12324	81	14696	11	109863	49	11963	50	13015	6663	18315
Glinianach	110909	16	134842	51	7290	25	4595	10	137537	76	37757	78	5739	60	10274
Gorlicach	59137	91	100322	09	1243	49	5576	75	95989	83	56852	23	19463	13838	20
Jaryczowie K. z.	2625	04	2264	14	5	40	200		2069	54	3950		1000	350	4600
Jeziernie T. kr.	11534	82	1202	19	320		150		1372	19	5225		720	100	5845
Jordanowie St. p.	5499	74	42957	05	971	91	147	80	43781	16					
Kamionce strum.	31137	94	10120	26	850		538		10432	26	10860		1620	3020	9460
" K. wsp.	10562	05	12589	15	100		845	55	11843	60					
Kańczudze K. z.	4230	09	3933	94			50		3883	94	7700			200	7500
Kolbuszowej	11113	46	7866	33	372		650		7588	33	21750			300	21450
Komarnie	14742	71	53171	94	2272	83	2586	25	52858	52	500				500
Kozowie T. kr.	9453	70	3857	14	250		3607	14	1700					250	1450
Krakowie	58950	06	96158	22	14755	08	12811	48	98101	82	21546		11106	8881	23771
Krakowcu	8980	59	3092	25	843	40	799	18	3136	47	16636	25		236	16400
" T. spoż.	1207	07	730	49	193		416	69	506	80	1655	87	980	83	254
Limanowej	46842	53	50382	27	7926	98	686	56	57622	69	66811	73	57887	85	57206
" T. och. w. z	21005	81							25871		2735		2680		25926
Lubaczowie T. k.	20179	15	6766	50	720		451	65	7034	85					
Lwowie	180423	97	480248	89	89897	02	110992	64	459153	27	275757	08	123707	71	104731
" T. urz. p.	31631	53	23883	57	568	14	664	76	23786	95	16600		2340	1500	17440
" T. wz. kred.	21094	21	61092	55	2759	26	4560	23	59291	58	18460		9970	7526	20904
" T. esk. i zal.	33241	77	25059	16	751		1979	42	23830	74	27370	49	4989	69	11870
" Pow. tow.	483	15			6450				6450						
Makowie St. poż.	20469	56	77855	57	1724	29	1765	20	77814	66					
Maryampolu K z	4634	78	3760	49	330	50	787	63	3303	36	3600				3600
Mielcu	16708	97	52315	70	3547	46	1844	98	54048	18	3650				3650
" T. o. wł. z	29443	73							60216	40	2528		1982	83	60761
Mikołajowie	2217	71	650	25	52	13	64	19	638	19	7400		1000	100	8300
Mościskach	18616	16	38800	94	2298	83	1944	70	39155	07	8505	27	5300	3600	10205
Nadworniej K. z.	5989	53	5717	62	214		113		5818	62	14500			700	13800
Nowym Sączu K. z.	48044	22	139470	42	8742	39	5270	73	142942	08	20400		2350	1500	21250
" Zakł. zast.									16075	09	2927	74	2512	50	16490
Oświęcimie T. oszcz. i poż.	13910	42	34411	40	1573		311	03	35673	37					
Podgórze St. poż. i oszcz	26382	33	80094	74	3308	38	6571	45	76831	67	11202		5700	54	3892
Podhajcach	1612	33	3010	28	137		4		3143	28					130
Przemysłu T. z. r	54910	35	138922	72	4613	15	10360	79	133175	08	63454		27293	20295	70452

za miesiąc Kwiecień 1884.

St a n c z y n n y

Saldo odsetek	Reszta pożyczki stanu biernego	Pożyczki udzielone								Koszta załóż., rucho- mości i adm.	Reszta pożyczki stanu czynnego	Gotówka					
		Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca									
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.								
1347	50	60	48	16882	75	2371	19	2527	64	17039	20	814	28	52	46	64	77
2070	11	489	26	90533	93	25345	23	24215	34	89404	04	2810	77	2251	01	1195	53
1845	71	1913	19	76908		10	99	10450		76759		991	68	4388	25	85	38
		322	45	27256	01	1617	71	1616	82	27255	12	551	23	41	90	3493	44
		181	39	10571	53	2789	32	2734		10516	21	93	05	283	29	264	20
		5563	53	6575	94	156841	96	17009	43	25108	08	157391	81	754	64	5470	32
		3963	19	17914	15	130358	26	42738	65	19631	69	107251	60	2116	47	9115	91
		2584	80	1582	83	54335	88	28829	35	30510	69	56017	22	2063	01	124	62
		688	50	13969	81	1762	79	1873	94	14080	96	1309	77			916	17
		1630	70	2263	47	85930	93	3579	55	3116	21	85467	59	2575	79	8455	54
		1683	81	2359	27	74981	14	2173	37	4885	53	77693	30	505	69	3126	99
		5490	30	6378	58	250415	63	3284		5051		252182	40	605	05	20801	56
		1735	87	404	47	30345	60	1885	55	3320		31780	05	616	34	3294	30
		1400	61	1323	22	3102	94	1117	65	1199		31164	29	255	32	1332	46
		1721	43	1804	94	122367	63	21358	76	25094	38	126103	30	2109	56	2224	11
		8359	29	5400		177639	63	46117	84	50462	56	181984	35	990	04	481	57
		14863	52	1623	37	294859	19	31243	50	36227	44	299843	13	2080	45	1931	39
		4913	60	5094	15	191373		37237	23	37899	72	192035	49	1611	92	3323	06
		781	24	506	58	8600	58	675	63	1245		9170	22	758	88	511	17
		1370	32	117	89	18654	39	2052	80	1650		18251	59	1023	47	827	93
		2401	96	57	51	36128	52	1411	66	2349		37065	86	591	77	10044	66
		102	29	363	87	54613	82	5569	89	75		49118	93			381	67
		1471	05	51	79	22431	93	2488	59	1878	92	21822	26	636		829	44
		879	90	494	77	16107	32	633	94	1700		17173	38	68	22	732	05
		3535	79	1395	85	42408		2005		1310		41713		785	39	2408	84
		3903	30	3374	46	73856	65	3451	46	2987		73392	19	340	33	887	44
		1281	97	584	97	15623	65	2020	77	1373		14976	08	324	69	476	69
		4840	32	2560	27	174563	97	4972	26	46428		178019	71	2934	02	4744	92
		789	96	239	34	27774	50	2897		2127		27004	50	569	79	1276	72
				3572	04							780				6884	33
		3979	90	904	71	165753	68	5855	17	15881	60	175780	11	303	53	383	45
		1420	03	8096	35	38234	18	4308	06	3581		37507	12	19	17	18921	93
		777	86		10	26384	54	2553	59	3540		27370	95	358	11	147	98
		10948	79	16811	11	926339	71	198046	12	190533	19	918826	78	8602	56	32745	09
		2840	41			72041	99	6289	14	6870		72622	85	1420	30	1391	81
		2453	52	55	27	9											

Rachunki stowarzyszeń zaliczkowych

Stan bierny

Tow. zaliczkowe W	Stan udziałów i funduszu rezerwowego (wł. majat.) z końcem miesiąca		Wkładki oszczędności				Pożyczki zaciągnięte								Saldo rachunku Banku krajowego					
	Stan na początku miesiąca		Włożono w ciągu miesiąca		Wyjęto w ciągu miesiąca		Stan na początku miesiąca		Zaciągnięte w ciągu miesiąca		Spłacone w ciągu miesiąca		Stan z końcem miesiąca		zł. ct.					
	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				
Przemysłu St. b	23410	99	22373	18	1897	68	1225	18	23045	68	12415	38	2752	01	4225	38	10942	01	.	.
Przemyslanach	18687	32	29777	34	31	95	2317	83	27491	46	21249	83	.	.	1405	.	19844	83	3472	80
" K. h. i prz.	19300	80	3530	70	1791	60	1637	.	3685	30	2500	2500	.	.	.
Radłowie	904	18	160	.	30	.	.	.	190	.	1000	.	1200	.	.	.	2200	.	.	.
Radomyślu T. oszcz. i poź.	3125	73	4898	54	1138	40	443	35	5603	59	7186	.	86	.	.	.	7100	.	.	.
Radziechowie	28262	22	90058	55	8830	95	11409	84	87479	66	25950	.	15000	.	9000	.	31950	.	3021	17
Rozdole	9182	93	4359	23	1296	10	14	75	5640	58	15233	13	.	.	429	92	14803	21	.	.
Rudkach	16169	18	43642	80	362	30	424	41	43580	69	5172	64	.	.	2000	.	3172	64	3014	60
Sądowej Wiszni	5588	50	3718	59	95	.	51	75	3761	84	8150	.	4500	.	2600	.	10050	.	.	.
Sędziszowie T. w. k.	5206	10	7143	47	231	82	357	85	7017	44	10519	50	387	48	300	.	10546	98	.	.
Sieniawie	6822	25	17990	37	725	.	787	38	17927	99	14000	14000	.	.	.
Skalacie	2616	17	668	65	668	65	4600	.	.	.	300	.	4300	.	.	.
" Vorsch. Cr. Ver.	11590	05	3039	.	665	.	464	.	3240
Skolem	1305	78	2075	82	160	.	50	.	2185	82	650	650	.	.	.
Sniatynie	10632	64	21487	61	2205	02	1106	33	22586	30	7000	7000	.	.	.
Sokalu	21729	08	87237	03	697	10	6538	39	83395	74	12986	47	6200	.	1397	83	17788	64	.	.
Stryju	19485	84	37452	16	750	16	1172	04	37030	28	1800	1800	.	2023	18
" T. kr. iosz.	19857	54	78077	58	3662	75	11992	62	69747	71	8296	.	8750	.	3896	.	13150	.	.	.
Tarnopolu zal. i k.	35599	86	10120	24	1484	89	5879	62	5725	51	5299	75	2050	.	.	.	7349	75	.	.
" Bank związ.	15971	.	13044	57	5605	97	4889	83	13760	71	4094	40	500	.	1969	40	2625	.	.	.
" Spółka rol.	50154	85	576000	.	.	.
Tyśmienicy K. z.	18401	15	27534	50	953	50	360	10	28127	90	5475	.	.	.	300	.	5175	.	.	.
Tarnowie	31890	16	75837	50	2517	30	5988	95	72365	85	24830	.	4772	89	3108	.	26494	89	3064	81
Ustrzykach	3080	.	1729	25	568	.	46	.	2251	25	1500	.	.	.	150	.	1350	.	.	.
Zakliczynie	11534	65	11786	77	1100	.	84	58	12802	19	21650	.	.	.	880	.	20770	.	.	.
Zbarażu	15832	20	7894	72	258	20	547	67	7605	25	34416	53	1350	.	1850	.	33916	53	.	.
Zborowie	4081	35	9592	92	366	28	15	.	9944	20	9600	.	2000	.	1900	.	9700	.	.	.
Złoczowie	29266	75	113209	21	5125	56	3710	55	114624	22	3000	.	.	.	1500	.	1500	.	.	.

uchwaliła Rada zostawić Dyrekcji wolność udzielania pożyczek do 200 zł. zaś ponad tę kwotę ma Dyrekcja przedstawić podanie Radzie nadzorczej do uchwały. Zauważyłem, że dotychczas Dyrekcja postępowała samowolnie, nieoglądając się na tych, którzy uprawnieni zostali przez ogół członków do nadzoru a postępowanie to opierała na ogólnym zaufaniu, jakim poszczycić się może dyrektor Towarzystwa.

Splaty pożyczek odbywają się prawidłowo. Jako rzecz niezwykłą przytoczyć muszę, że Towarzystwo udzielając pożyczki bez wyjątku tylko do spłaty w ratach miesięcznych, co dla rolników zdawałoby się rzeczą niedogodną i niemożliwą, przyuczyło tychże do regularnej spłaty rat, chociaż drobnych, aby tym sposobem dług zmniejszać. Zaskarżonych pożyczek obecnie nie ma żadnej.

W razie procesu Tow. wnosi podania do sądu przez Dyrekcję.

W ogóle co do pożyczek, według szczegółowych informacji które zaciągnąłem, zaznaczyć muszę, że są udzielane w małych kwotach, w należytych stosunku do wartości kredytowej dłużnika, zabezpieczone nadto poręką dwóch odpowiednich ręcycieli.

Koszta administracji wynoszą: 1.585 zł. 68 ct. Czynnemu Towarzystwo nie płaci; płace 3 dyrektorów 1.250 zł. rocznie; płaca jednego urzędnika 150 zł. rocznie; reszta wydatków w sumie 185 zł. wynoszą druki, oświetlenie, potrzeby kancelaryjne, inseraty, czasopisma i należytość dla Związku stowarzyszeń.

Co do wydatków administracyjnych nasuwa się uwaga, że są bardzo szczupłe i Towarzystwo mogłoby z łatwością przyjąć fachowego funkcyjariusza, któryby księgi i biuro Towarzystwa uporządkował i prowadził, a można być pewnym, że zakres działalności stowarzyszenia o wieleby się zwiększył. Na posiedzeniu Rady nadzorczej uchwałą taką przeprowadziłem.

za miesiąc Kwiecień 1884.

Stan czynny

Saldo odsetek	Reszta pozycyi stanu biernego	Pożyczki udzielone								Koszta załoz. ruchomości i adm.	Reszta pozycyi stanu czynnego	Gotówka					
		z końcem miesiąca		Stan na początku miesiąca		Spłacono w ciągu miesiąca		Udzielono w ciągu miesiąca					Stan z końcem miesiąca				
		zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.	zł.	ct.				zł.	ct.			
1969	61	1841	36	53906	63	16957	19	18182	56	55132	.	1017	82	4711	86	347	97
2133	39	204	08	71587	33	3862	41	870	.	68594	92	1510	55	1358	35	370	06
1380	28	270	03	23199	99	907	07	2530	.	24822	91	1016	48	1256	40	40	62
48	28	622	99	1425	.	30	.	1950	.	3345	.	79	28	497	56	43	61
749	57	120	33	15244	91	1609	05	2500	.	16135	86	201	97	183	53	177	86
4646	18	4663	10	150673	47	12903	97	17627	67	155397	17	731	05	2624	19	1269	92
299	43	858	91	23607	76	547	60	791	.	23851	16	290	66	6008	24	627	05
3891	42	.	.	67043	54	4041	39	5801	.	68803	15	823	80	37	03	164	55
811	13	198	56	17448	50	1073	35	2795	.	19170	15	209	80	16	32	1013	76
475	85	829	.	21955	47	3605	39	4989	62	23339	70	505	36	100	.	130	31
7258	08	1556	25	39031	25	2153	08	2670	.	39548	17	5355	38	2482	50	178	52
330	23	249	53	7002	85	86	52	220	.	7136	33	454	96	304	56	268	73
1532	85	74	92	14218	76	2317	91	3125	.	15025	85	582	.	566	58	263	39
190	05	493	71	4294	31	200	66	300	.	4394	31	151	26	206	63	73	16
1230	67	32	45	38766	30	3862	57	4050	.	38953	73	399	50	.	.	2128	83
.	.	8679	98	120324	92	1202	59	229	.	119349	33	733	89	8720	37	2789	85
2488	01	1735	54	57738	27	4904	40	4888	.	57721	87	776	18	3563	86	2500	94
3451	84	510	13	103169	16	24813	77	21001	71	99357	10	685	68	4604	91	2069	53
3380	27	690	90	47931	55	9807	69	10879	74	49003	60	1664	71	1747	25	330	73
.	.	236723	20	762123	72	13053	34	80981	97	6719	02
1978	72	56	20	31111	46	7781	45	6404	76	29734	77	2251	93	913	06	1491	87
.	.	2484	73	133179	02	21393	06	20210	40	131996	36	1130	62	1497	83	1675	63
1524	34	1327	97	42574	02	1614	50	2573	.	43432	52	540	67	9257	09	1226	08
232	57	44	04	6001	85	938	56	1525	.	6888	29	197	23	.	.	172	34
859	12	.	.	44091	50	1347	50	1271	.	44015	.	348	28	1158	93	443	75
2202	59	12305	88	57134	17	1318	36	3714	.	59529	81	924	94	11170	14	237	56
776	11	625	98	23013	45	1612	74	2248	.	23648	71	633	13	670	53	174	27
7226	19	16790	22	149652	24	7466	16	9979	.	152165	08	3102	62	13261	62	878	06

Kasę, która według bilansu surowego i księgi kasowej wykazywała 428 zł. 23 ct. w. a. zliczyłem szczegółowo i znalazłem w porządku.

Co do innych pozycji bilansowych i kasowych znalazłem, że dotychczas bilanse roczne sporządzane były na podstawie księgi likwidacyjnej, bez szczegółowych inwentarzy, wskutek czego powstałe w księgach pomyłki nie mogły być sprostowane, gdyż o istnieniu ich nie wiedziano. Takich pomyłek odkryłem wiele a zestawiony inwentarz wkładek różni się z księgą likwidacyjną o 800 zł. — ztąd powstało pewne zaniepokojenie pośród członków stowarzyszenia; zaleciłem więc komisji kontrolującej wygotowanie szczegółowych inwentarzy wszystkich poszczególnych rachunków i dopiero na podstawie tego materiału będzie można sądzić o brakach i sprostować bilans.

Biuro Towarzystwa znajduje się w domu Dyrektora Górskiego i zajmuje 1 ubikację.

Kancelaryja Towarzystwa prowadzona jest nieodpowiednio, po dyletancku i tu więc począwszy od lepszego pomieszczenia biura, reforma jest konieczną. Jedynie protokoły Rady zawiadowczej są prowadzone w porządku, zaś protokoły z posiedzeń dyrekcji nie istnieją.

Szczegółowe spostrzeżenie. Towarzystwo używa dobrej opinii i pomimo sił dyletanckich, jakie niemi kierowały od początku, rozwinęło się znakomicie, ztąd wnosić można o jego żywotności. Zarzuty czynione byłemu kasyerowi z powodu nadużyć w Zakładzie kredytowym włociańskim, gdzie także urzędował — wywołały obawę strat i dla Towarzystwa, obawy poniekąd usprawiedliwione, jednak otrzymane przez Towarzystwo pokrycie ochroni je w zupełności od strat. Ważniejszą rzeczą będzie gruntowna reforma i pozyskanie siły fachowej na co i Wydział Rady powiatowej wpłynąć powinien, ze względu na udzieloną pożyczkę — a nie

wątpię o wroście Towarzystwa, którego działalność jest nadzwyczaj pożyteczną a istnienie koniecznym.

W Komarnie dnia 14. maja 1884.

W. Terenkoczy.
sekretarz Związku stowarzyszeń.

Ruch stowarzyszeń.

Towarzystwo galicyjskiej kasy zaliczkowej we Lwowie odbyło na dniu 11. maja b. r. doroczne ogólne Zgromadzenie, na którym Rada nadzorcza wystąpiła z wnioskiem nieudzielania Dyrekcji absolutoryum, a gdy nadomiar dyrektor Pilarski przed samem zgromadzeniem znikł bez wieści, powstały słuszne obawy o możliwe malwersacje i sprzeniewierzenia. Wybrano tedy osobną komisję do zbadania ksiąg i bilansów, która przy współdziałaniu Związku stowarzyszeń zestawiała faktyczny stan aktywów i pasywów i wykazała 34.000 złr. straty, a właściwie brak bilansowy. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie odbyte d. 18. maja przyjęło sprawozdanie téj komisji do wiadomości i uchwaliło wykazane straty odpisać z funduszu rezerwowego i z udziałów, z których jeszcze pozostanie około 12 000 złr. Straty będą jednak o wiele większe, gdyż nie wszystkie aktywa dadzą się zrealizować. Następnie uchwalilo zgromadzenie likwidacyę, do przeprowadzenia której wybrano pp. Jabłkowskiego Stanisława, Longchamps'a Bogusława, dr. Skowrońskiego Zygmunta i Szejkwoskiego Jana. Zgromadzenie uchwaliło również wybrać komitet likwidacyjny, który będzie czuwał nad tokiem likwidacji, pod przewodnictwem p. Patrona dr. Skalkowskiego. Do komitetu tego wybrali członkowie 6 reprezentantów, zaś właściciele wkładek oszczędności, którzy są prawie jedynymi wierzycielami stowarzyszenia, wybrali również na zgromadzeniu d. 19. maja odbytym sześciu swych zastępców. Skład komitetu likwidacyjnego jest następujący: pp. Dr. Tadeusz Skalkowski, Albin Solecki, Antoni Czerny, Jan Ihnatowicz Dr. Teofil Ciesielski, Mikołaj Krasucki, Dr. August Balasitz, Dr. Kazimierz Bliżński, Dr. Błażejowski, Kazimierz Dybowski, Aleksander Romanowski, Zygmunt Rucker, Henryk Rewakowicz.

Wydział Związku stow. rzyszeń odbył na dniu 10. maja b. r. posiedzenie, na którym byli obecni: pp. Patron dr. Skalkowski, przewodniczący dr. Mały, członkowie Wydziału: dr. Dulęba, dr. Goldman, T. Merunowicz, A. Żabicki. Sekretarz nieobecny z powodu wyjazdu do Komarna na lustracyę tamtejszego Towarzystwa zaliczkowego.

Patron zdaje sprawę o sytuacji galic. kasy zaliczkowej, która wskutek wykrytych nadużyć i ucieczki dyrektora Pilarskiego zagrożona jest wypowiedzeniem wkładek oszczędności.

Patron konstatuje, że galic. kasa zaliczkowa unikała wszelkich stosunków ze Związkiem stowarzyszeń, a jakkolwiek formalnie przystąpiła do Związku, to jednak nie płaciła wkładek rocznych, nie wzięła udziału w wyborze lustratora, nie przesłała sprawozdań, słowem niedopełniała postanowień statutu Związku. Było zamiarem Patrona postawić wniosek na ogólnem zgromadzeniu o wykluczenie tego towarzystwa z grona stowarzyszeń związkowych, lecz zaniechał tego, obawiając się, aby podobna uchwała zanádo nie zachwiała kredytem towarzystwa. Widząc w Radzie

nadzorczej kasy zaliczkowej ludzi poważnych i fachowych, nie mógł Patron przypuścić, aby kontrola była do tego stopnia niedostateczną, że dyrektor mógł przez kilka lat przedkładać fałszywe rachunki. Obecnie przeprowadzone sprawdzenie rachunków wykazuje, że brakuje około 34.000 zł.

Po wyczerpującej dyskusji uznano jednogłośnie, że należy dążyć do likwidacji galic. kasy zaliczkowej, a ile możności starać się o uniknięcie konkursu, który ze względu na rozwlekłą procedurę i znaczne koszta, byłby nader szkodliwy tak dla wierzycieli kasy, jak dla członków. Postanowiono dalej, że członkowie wydziału Związku obowiązują się, przy każdej danej sposobności przedstawiać wierzycielom galic. kasy zaliczkowej, że likwidacya będzie dla nich korzystniejszą, a mianowicie z tego względu, że likwidatorowie mogą natychmiast przystąpić do ściągania udziałów zaległych, lub zmniejszonych przez straty.

Następnie zdaje Patron sprawę o swęj bytności w Stanisławowie, celem zbadania stanu tamtejszego Banku zaliczkowego.

Bank zaliczkowy w Stanisławowie znajduje się obecnie w trudnem położeniu. Między Dyrekcją a większością Rady nadzorczej zaszły nieporozumienia, które doprowadziły ostatecznie do zaciętej walki, dotychczas jeszcze, pomimo odbytych dwóch zgromadzeń ogólnych nie ukończonęj. Wiadomość o tych sporach zaniepokoiła posiadaczy książeczek wkładowych, skutkiem czego znaczne kapitały wypowiedziano.

Komisyja wybrana przez ogólne zgromadzenie dla zbadania tych zajęć zaprosiła do Stanisławowa Patrona Związku, który wysłuchawszy szczegółowo zarzuty podnieszone przez większość Rady zawiadowczej przeciw Dyrekcji, i przeglądnąwszy zamknięcie rachunków za r. 1883. tudzież pomocnicze wykazy i inwentarze, przyszedł do przekonania, że nie ma żadnej słusznej przyczyny do obaw o bezpieczeństwo kapitałów w Banku zaliczkowym ulokowanych. Patron starał się oba stronnictwa, które utworzyły się właściwie z powodu różnicy zdań co do spraw gminnych, nakłonić do wzajemnych ustępstw i porozumienia się, celem utrzymania instytucji, która jest tyle pożyteczną dla miasta i okolicy. Drobne usterki, jakie wytknięto Dyrekcji co do zamknięcia rachunków za r. 1883. nie mogą, zdaniem Patrona, usprawiedliwić ciężkich zarzutów, podnoszonych przez większość Rady nadzorczej przeciw Dyrekcji, gdyż w zamknięciu rachunków i bilansie nie można wcale dostrzedz tendencji do zakrywania pomienionych strat, lub wykazywania zysków nierealnych, straty zaś możliwe, na których pokrycie Dyrekeya proponowała utworzyć rezerwe specjalną w sumie około 8.200 zł., Rada zawiadowcza zaś podniosła tę sumę do 10.000 zł. nie są bynajmniej téj wysokości, aby w obec 14.000 zł. funduszu rezerwowego i przeszło 60.000 zł. udziałów, mogły wzniecać obawę o przyszłość Towarzystwa.

Otrzymujemy właśnie wiadomość, że zgromadzenie ogólne członków Banku zaliczkowego przyjęło w dniu 18. b. m. sprawozdania dwóch komisji rewizyjnych, co do stanu spraw i bilansu Banku zaliczkowego za r. 1883 i dokonało wyboru dwóch członków Dyrekeyi. Wybory dalsze Dyrekeyi i Rady nadzorczej odroczone do 30 b. m. Tymczasem są w toku rokowania, względem ugodnego załatwienia zachodzących sporów.